

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.4.29.
COM(2019) 204 final

2019/0099 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Salamon-szigeteknek az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a csendes-óceáni államok közötti átmeneti partnerségi megállapodáshoz való csatlakozásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A csatolt tanácsi határozatjavaslat képezi a jogi eszközt a Salamon-szigetek egyrészről az Európai Unió (EU), másrészről a csendes-óceáni államok közötti átmeneti partnerségi megállapodáshoz történő csatlakozásának Európai Unió (EU) nevében történő jóváhagyásához, az EUMSZ 218. cikkének (6) bekezdése szerint.

A Tanács 2002. június 12-én felhatalmazta a Bizottságot arra, hogy az AKCS-országokkal gazdasági partnerségi megállapodások (GPM) megkötésére irányuló tárgyalásokat kezdjen.

Az EU 2009. július 30-án aláírta az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a csendes-óceáni államok közötti gazdasági partnerségi megállapodást. A GPM-et a Pápua Új-guineai Független Állam 2009. december 20., a Fidzsi Köztársaság 2014. július 28., a Szamoai Független Állam pedig 2018. december 31. óta ideiglenesen alkalmazza.

A GPM 80. cikke rendelkezik annak lehetőségéről, hogy a többi csendes-óceáni sziget csatlakozzon a megállapodáshoz. Ennek megfelelően Salamon-szigetek 2018. június 4-én a gazdasági partnerségi megállapodáshoz való csatlakozásra vonatkozó kérelmet nyújtott be a Tanácshoz piacra jutási ajánlattal együtt. A Bizottság értékelte az ajánlatot és módosításokat követőencelfogadhatónak találta azt. Ennek megfelelően 2018. október 23-án lezárta az Unió nevében folytatott tárgyalásokat.

A Bizottság az EU tagállamait a Tanács AKCS-munkacsoportján keresztül szóban és írásban tájékoztatta a Salamon-szigetekkel folyó csatlakozási folyamatról. Az Európai Parlamentet is tájékoztatták a Parlament Nemzetközi Kereskedelmi Bizottsága útján. A Salamon-szigetekkel folytatott tárgyalások eredményeként létrejött piacra jutási ajánlat szövegét 2018. november 20-án mindkét intézménynek megküldték.

A megállapodásnak a csatlakozás figyelembevétele érdekében szükséges technikai módosításairól a GPM részes feleinek (az EU, Pápua Új-Guinea, Fidzsi és Szamoa) még meg kell állapodniuk.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

E javaslat végrehajtja az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportjának tagjai, másrészről az Európai Közösség és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodást¹ (a továbbiakban: az AKCS–EU partnerségi megállapodás, vagy a Cotonoui Megállapodás).

A Salamon-szigetek csatlakozása az EU, Fidzsi, Pápua Új-Guinea és Szamoa között fennálló GPM-hez², amely egy aszimmetrikus és a WTO-val összeegyeztethető kereskedelmi megállapodásban nyilvánul meg, megerősíti az EU partnerországokkal fenntartott kereskedelmi kapcsolatainak jogi keretét és megkönnyíti a kölcsönös kereskedelmet. A Salamon-szigetek továbbá részesévé válik a GPM által létrehozott közös szabályok és intézmények rendszerének.

¹ HL L 287., 2010.11.4., 3. o., A Luxembourgban 2005. június 25-én (HL L 209., 2005.8.11., 27. o.) és Ouagadougouban 2010. június 22-én (HL L 287., 2010.11.4., 3. o.) aláírt megállapodásokkal módosított megállapodás.

² A Tanács határozata (2009. július 13.) az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a csendes-óceáni államok közötti átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról (HL L 272., 2009.10.16., 1. o.).

A Salamon-szigetek az előrejelzések szerint 2021-ben kikerül a legkevésbé fejlett országok kategóriájából. Következésképpen három évvel később elveszíti a „fegyver kivételével mindent” (EBA) uniós kezdeményezéssel járó kedvezményeket. Ettől kezdve az általános vámkedvezmény-rendszer (GSP) hagyományos formája lesz alkalmazandó a Salamon-szigetek Unióba irányuló kivételére, amely rendszer azonban az említett kezdeményezéshez képest kevésbé nagyvonalú. Az uniós piachoz való teljes mértékben vám- és kvótamentes hozzáférés fenntartása érdekében a Salamon-szigeteknek csatlakoznia kellene az EU, Fidzsi, Pápua Új-Guinea és Szamoa között fennálló GPM-hez.

A tervek szerint ezért a kapcsolódó belső eljárások Fidzsi, Pápua Új-Guinea és Szamoa általi befejezéséig az EU és a Salamon-szigetek ideiglenesen alkalmazzák a megállapodást, amennyiben a megállapodás 76. cikkének (3) bekezdésével összhangban írásban értesítik egymást az e célból szükséges eljárások befejezéséről.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A gazdasági partnerségi megállapodás rendelkezéseket tartalmaz a fenntartható fejlődésről (3. cikk), amelyben a Felek újólal megerősítik, hogy a fenntartható fejlődés célkitűzése e megállapodás rendelkezéseinek szerves részét képezi, összhangban a Cotonoui Megállapodásban meghatározott átfogó célkitűzésekkel és elvekkel, továbbá különösen a szegénység oly módon történő csökkentésére és felszámolására irányuló általános kötelezettségvállalással, amely összhangban áll a fenntartható fejlődés célkitűzéseivel.

A GPM fejlesztésorientált kereskedelmi megállapodás, amely aszimmetrikus piacra jutást kínál a Salamon-szigetek számára, és lehetővé teszi, hogy megvédje az érzékeny ágazatokat a liberalizációtól, miközben számos védintézkedést tartalmaz, és rendelkezik a fiatal iparágak védelméről. Ezen túlmenően rendelkezéseket tartalmaz a Salamon-szigetek Unióba irányuló exportját könnyítő származási szabályokról. E rendelkezések előmozdítják a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia célkitűzésének megvalósulását és összhangban állnak az EUMSZ 208. cikkének (2) bekezdésével.

2. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

- **Jogalap**

A tanácsi határozat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés és különösen annak 207. cikkének (3) bekezdése és 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben a 218. cikk (6) bekezdésének a)–v) pontjával.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A közös kereskedelempolitika az EUMSZ 3. cikke szerint az Unió kizárólagos hatásköre.

- **Arányosság**

E javaslat az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásainak végrehajtása érdekében szükséges, az AKCS–EU partnerségi megállapodásban foglaltaknak megfelelően, különösen azon új WTO-kompatibilis kereskedelmi megállapodások megkötése céljából, amelyek fokozatosan megszüntetik a Felek közötti kereskedelem előtt álló akadályokat és fokozzák a kereskedelem szempontjából releváns valamennyi területen folytatott együttműködést.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Nincs más olyan jogi eszköz, amely útján elérhetőek lennének e javaslat célkitűzései.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Hatásvizsgálat**

2003 és 2007 között sor került az EU–AKCS gazdasági partnerségi megállapodások fenntarthatósági hatásvizsgálatára. A projekttel kapcsolatos feladatokat az Európai Bizottság 2002-ben tette közzé versenypiaci ajánlati felhívás formájában. Az ajánlati felhívás eredményeképpen 2002 augusztusában ötéves keretszerződést kötöttek a PwC France-szal. A fenntarthatósági hatásvizsgálat végső jelentésének tervezetét az Európai Bizottság által 2007. március 23-án Brüsszelben (Belgium) rendezett uniós civil társadalmi párbeszéd találkozója során mutatták be az európai érdekelt feleknek.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A Salamon-szigetek GPM-hez való csatlakozásának jóváhagyása nem tartozik a REFIT-eljárások hatálya alá; a megállapodás nem keletkeztet semmilyen költséget az uniós kis- és középvállalkozások számára, és nem vet fel semmilyen kérdést a digitális környezet szempontjából.

- **Alapjogok**

A javaslat nem jár következményekkel az alapvető jogok uniós védelme szempontjából.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A Salamon-szigetek az előrejelzések szerint 2021-ben kerül ki a legkevésbé fejlett országok kategóriájából, ily módon továbbra is a „fegyver kivételével mindent” kezdeményezés kedvezményezettje marad, amely Salamon-szigetek exportja számára egy hároméves átmeneti időszakban vám- és kvótamentes hozzáférést biztosít az EU piacához. A javaslatnak nincsenek költségvetési vonzatai, hiszen a Salamon-szigetek a megállapodáshoz való csatlakozása révén változatlan feltételek mellett fér majd hozzá az uniós piacokhoz.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **A csatlakozás előnyei a gazdasági szereplők számára**

A gazdasági partnerségi megállapodás megteremti a feltételeket az EU gazdasági szereplői számára ahhoz, hogy teljes mértékben kihasználhassák a gazdaságaink között fennálló lehetőségeket. A megállapodás végrehajtása folyamán az ipari termékeket a Salamon-szigetekbe exportáló uniós szereplők nagymértékben mentesülnek a vámfizetés alól. A megállapodás megfelel az 1994. évi GATT XXIV. cikkében foglalt követelményeknek (a vámoknak és egyéb korlátozó szabályozásoknak a felek közötti lényegében teljes kereskedelem tekintetében való eltörlése), hiszen a tarifacsoportok 90,3 %-ára, vagyis az uniós exportvolumen 83 %-ára kiterjed több mint 15 éven belül. A Salamon-szigetek élvezi majd az uniós piachoz való vám- és kvótamentes hozzáférés fenntartásából fakadó előnyöket.

A GPM egy sor magatartási szabályt is megállapít a fenntartható fejlődés, a kereskedelem technikai akadályai, valamint többek között az állat- és növényegészségügyi intézkedések terén. Ezen túlmenően a GPM felei részt vesznek a megállapodás keretében létrehozott kereskedelmi bizottságban. A csendes-óceáni országokban működő uniós gazdasági szereplők számára átlátható, megkülönböztetésmentes és kiszámítható környezet biztosítására irányuló célkitűzés elérését elősegíti az is, hogy az EU élhet a megállapodás keretében tervezett kétoldalú vitarendezési mechanizmus lehetőségével.

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Salamon-szigetek részt fog venni a GPM 68. cikkének megfelelően létrehozott kereskedelmi bizottság munkájában, amely a megállapodás végrehajtásához szükséges valamennyi kérdéssel foglalkozik, beleértve végrehajtásának nyomon követését és felülvizsgálatát, a kereskedelem technikai akadályaival és az állat- és növényegészségügyi kérdésekkel kapcsolatos koordinációt és konzultációt, a kiemelt ágazatok és termékek, valamint az ebből eredő kiemelt együttműködési területek azonosítását és felülvizsgálatát, valamint a megállapodás módosítására vonatkozó ajánlásokat. A kereskedelmi bizottság a Felek képviselőiből áll.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javaslat 1. és 2. cikke tartalmazza a Salamon-szigetek GPM-hez való csatlakozásának az Unió nevében történő jóváhagyására, valamint az annak kifejezésére szolgáló értesítésekre vonatkozó rendelkezéseket, hogy az Európai Unió hozzájárul a csatlakozáshoz és a megállapodás – annak 76. cikke (3) bekezdése értelmében történő – ideiglenes alkalmazásához.

A 3. cikk részletezi, hogy a csatlakozás jóváhagyása nem értelmezhető úgy, mint amely olyan jogokat biztosít vagy olyan köteleességeket ír elő, amelyekre az uniós és tagállami bíróságok vagy törvényszékek előtt közvetlenül hivatkozni lehet.

A 4. cikk meghatározza a határozat hatálybalépésének időpontját.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Salamon-szigeteknek az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a csendes-óceáni államok közötti átmeneti partnerségi megállapodáshoz való csatlakozásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (3) bekezdésére és 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (6) bekezdésének a)–v) pontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére,

mivel:

- (1) A Tanács 2002. június 12-én felhatalmazta a Bizottságot arra, hogy az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportjával gazdasági partnerségi megállapodások megkötésére irányuló tárgyalásokat kezdjen³.
- (2) Az Unió (akkor még Európai Közösség) 2009. július 30-án aláírta az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a csendes-óceáni államok között létrejött átmeneti partnerségi megállapodást⁴ (a továbbiakban: átmeneti partnerségi megállapodás), amely létrehozza a gazdasági partnerségi megállapodás keretét. Az átmeneti partnerségi megállapodást a Pápua Új-guineai Független Állam 2009. december 20., a Fidzsi Köztársaság 2014. július 28., a Szamoai Független Állam pedig 2018. december 31. óta ideiglenesen alkalmazza.
- (3) A megállapodás 80. cikke megállapítja a többi csendes-óceáni szigetállam csatlakozására vonatkozó rendelkezéseket.
- (4) A Salamon-szigetek 2018. június 4-én a gazdasági partnerségi megállapodáshoz való csatlakozásra vonatkozó kérelmet nyújtott be a Tanácshoz piacra jutási ajánlattal együtt.
- (5) A Bizottság értékelte a Salamon-szigetek ajánlatát és módosításokat követően elfogadhatónak találta azt. Ennek megfelelően 2018. október 23-án lezárta a tárgyalásokat Salamon-szigetekkel.
- (6) A tervek szerint az EU és a Salamon-szigetek tíz nappal azt követően ideiglenesen alkalmazzák a megállapodást, hogy a megállapodás 76. cikkének (3) bekezdésével összhangban írásban értesítik egymást az e célból szükséges eljárások befejezéséről.
- (7) A Salamon-szigetek csatlakozását az Unió nevében jóvá kell hagyni,

³ Tanácsi irányelvek az AKCS-országokkal és -régiókkal való gazdasági partnerségi megállapodások megkötésére irányuló tárgyalásokról (9930/02 (DG E II) HH/sg).

⁴ A Tanács 2009/729/EK határozata (2009. július 13.) az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a csendes-óceáni államok közötti átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról (HL L 272., 2009.10.16., 1. o.).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

- (1) A Tanács az Unió nevében jóváhagyja a Salamon-szigeteknek az egyrészről az Európai Unió, másrészről a csendes-óceáni államok közötti átmeneti partnerségi megállapodáshoz (a továbbiakban: átmeneti partnerségi megállapodás) történő csatlakozását, amennyiben a Salamon-szigetek annak 80. cikke szerint letétbe helyezi csatlakozási okmányát.
- (2) A Salamon-szigetek piacra jutási ajánlatának szövegét csatolták e határozathoz.
- (3) A Tanács elnöke az Unió nevében értesíti az átmeneti partnerségi megállapodás Feleit és a Salamon-szigeteket a Salamon-szigetek átmeneti partnerségi megállapodáshoz történő csatlakozásának az Unió általi jóváhagyásáról.

2. cikk

- (1) Az Unió és a Salamon-szigetek közötti átmeneti partnerségi megállapodás ideiglenes alkalmazása érdekében a Tanács elnöke az Unió nevében megteszi az átmeneti partnerségi megállapodás 76. cikkének (3) bekezdésében említett értesítést.
- (2) Az Unió és Salamon-szigetek tíz nappal azt követően ideiglenesen alkalmazzák az átmeneti partnerségi megállapodást, hogy a Felek az (1) bekezdéssel összhangban írásban értesítik egymást az e célból szükséges eljárások befejezéséről.

3. cikk

A Salamon-szigetek csatlakozásának jóváhagyása nem értelmezhető úgy, mint amely olyan jogokat biztosít vagy olyan köteleességeket ír elő, amelyekre az uniós és tagállami bíróságok vagy törvényszékek előtt közvetlenül hivatkozni lehet.

4. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

5. cikk

Ezt a határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*